

stana Marija-zvezda v Banjaluki v Bosni. Z neskončnimi napori so menihi zravljali zemljo, osušili močvirja, pripravili oranico, napravili ceste, moste, kleti in hiše, zgradili cerkev in poleg nje poslopja za delavnice. Kmalu so v te delavnice tudi vstopili domačini črnici ter so tamkaj delali kot pomočniki ali kot vajenci. Angleška kolonialna vlada se je kar čudila, ko je videla lepe uspehe, ki so jih dosegli beli menihi pri črnih, katere so dotlej smatrali kot nedostopne za izobrazbo in omiko. Trapisti so se pobrigali za to, da so črnici dobili zemljo, se tamkaj naselili, zgradili hišice ter ustvarili prave vasi, katere so postale temeljne celice za misijonsko organizacijo. Središče te organizacije je samostan v Marianhili, ki mu je podrejenih 38 zunanjih postaj, 140 misijskih stanic in 240 katehističnih mest. V 140 cerkvah se redno opravlja služba božja. Celo misijsko področje Marianhila je prostorno jako razsežno, v njem deluje 90 patrov, 170 bratov in 400 misijskih sester med 6 različnimi ljudskimi in jezičnimi plemen. Lani je bilo krščenih 5000 črncev, v prejšnjih letih pa 100.000. Trapisti so ustanovili ter vzdržujejo ljudske, poljedelske, obrtniške in industrijske šole, ki širijo med črnici prosveto in kulturo. Največ črncev-učiteljev se je izobrazilo v marianhillskih učiteljskih, za črnske bogoslovce pa je ustanovljeno posebno semenišče. Marianhillski misijonarji so nosilci vere in kulture.

Francišškanski red. Prva številka 1933 francišškanskega uradnega lista prinaša poročilo o članstvu reda sv. Frančiška in porazdelitvi tega članstva na razne dele sveta. V objavljenih številkah niso vključeni minoriti ter kapucini, ki so samostojni deli velike redovniške družine sv. Frančiška. V letu 1932 je število članov francišškanskega reda poraslo za 866 oseb (l. 1931 za 677). Vseh članov je 22.870, ki živijo v 1973 samostanih, porazdeljenih na 104 province, odnosno komisarijate. Patrov duhovnikov je 10.257 (l. 1931. 9874), klerikov 4311 (4166), klerikov-novincev 1156 (1029), bratov lajkov 4869 (4581), lajkov-novincev 354 (348) in 1923 (1764) bratov terciarjev. V sefaških kolegijah se pripravlja 8622 (8115) učencev na vstop v red. Na čelu vsega reda stoji generalni minister p. Bonaventura Marrani, ki bo na letošnjem generalnem kapitlu o Binkošti dobil novega naslednika. Najmočnejša provinca je nizozemska z 1015 člani. Redu pripada 11 nadškofov, 38 škofov, med njimi dva apostolska delegata (1 v Siriji in 1 v Indokini), 1 apostolski nuncij (v Dublinu na Irskem), 15 diecezanskih škofov, 23 apostolskih vikarjev, 6 apostolskih administratorjev in 2 prelata, 8 apostolskih prefektov in 5 samostojnih misijskih predstojnikov. Kar se tiče klarisij (2. reda sv. Frančiška), jih je 12.324, katere živijo v 612 samostanih. V 25 moških naselbinah samostanskega 3. reda živi 1314 bratov in v 395 ženskih naselbinah samostanskega ženskega reda 83.699 sester. Število svetnih terciarjev, podrejenih francišškanskemu redu, znaša 1.962.184 oseb.

Delovanje jezuitov. Jezuiti razvijajo povsod, kjer jim je dana svoboda ter možnost, prav plodonosno delovanje ne samo v dušeskrbi, marveč tudi na polju znanosti in osobito na polju mladinske vzgoje. V dokaz nam služijo Zedinjene države Severne Amerike, ki niti iz daleka ne mislijo na to, da bi jezuite izgnale z državega ozemlja, — marveč jim dovoljujejo popolno svobodo udejstvovanja. Plodonosno delovanje jezuitov, koristno za ljudstvo in za državo, priznavajo ne samo katoličani, temveč tudi protestantje in državne oblasti. Leta 1840. so imeli jezuiti v Zedinjenih državah samo 6 šol, sedaj pa imajo že 36 visokih šol in veliko število srednjih in drugih šol. Na teh jezuitskih visokih šolah je bilo l. 1880. 3000 dijakov, sedaj pa jih je 14.233. Kako razširjen je jezuitski red v Zedinjenih državah, ki gotovo spadajo med najkulturnejše države na svetu, se vidi iz tega, da imajo jezuiti tamkaj pet provinc, v katerih deluje 4229 jezuitov. Glavni njihov cilj je vzgoja katoliškega razumnštva na visokih šolah.

Naša zemlja.

Srečen tisti, ki vate v polno zajema. Kako skladen je ritem tvojega tisočletnega mučeništva in trpljenja! Vsa tragika tvojega sladkega imena se prelija skozi biserne čaše grenkobe, da v nihajočem se življenju med lučjo in

temo oplaja duha za velika dela tvojih zvestih sinov. Kakor bratje Makabejci smo zate in s Teboj, ti velika mati slovenska. Ko bi tulil od bolečine kot preganjana zver, v tvojem naročju, o mila mati slovenska, našel bi zdravila svoji rani, zakaj na tvojih grudih raste triglavska roža življenja! Ob ubranih zvokih silnih, hrumečih slapov in ob žuborenju studenčkov se napaja duša za veliko, nikoli izpeto pesem svete domovinske ljubezni.

In tam od Gospe Svete so nam bratje prinesli novega olja naši večni luči. Bratje, hvala Vam za ta neprecenljivi dar, ki je prigostolel iz Vaših src v naša srca.

Ne glejte slabičev med nami! Kadar je vretje največje, se ves kalež in vsa nesnaga dvigne na površje, da izčisti sok domače trte, ki z neusahljivimi koreninami prepleta to sveto našo slovensko zemljo.

Vaša pesem, bratje, je odjeknila ne le med plesnobo kruhoborstva in pajčevino predsodkov, marveč tudi v poslednjo gorsko vasico našega zdravega slovenskega trpina, ki budno čuva naše jezikovne zaklade in vero katoliško.

V našem ljudstvu, bratje, ni mevžaste solzavosti. V trdem boju za vsakdanji kruh so ojeklenele grudi in peta ponovno kreše ogenj v kremenu naših skalnih orjakov.

Bodi zahvaljen, večni Bog, da smo Slovenci taki, kakršni smo, in ker smo — ostanemo! Franc Radešček.

Duhovniške vesti. G. Franc Satler, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici, je s 1. marcem nastopil mesto župnika na Gomilskem v Savinjski dolini. Za kaplana k Sv. Juriju ob Ščavnici je imenovan g. Rudolf Vahčić, kaplan v Rušah.

Umrli primarij dr. Ferdo Kunej. V Slovenjgradcu je v soboto, 25. februarja, nenadoma umrl g. dr. Ferdo Kunej, zdravnik in bivši primarij tamošnje bolnišnice, rojen l. 1877 v Oplotnici. Bil je izboren in človekoljuben zdravnik in splošno priljubljen. Mir njegovi duši, žalujočim naše sožalje!

Bolnica v Mariboru. Banska uprava v Ljubljani je razpisala dobavo živil in drugih hišnih potrebščin splošne bolnice in banovinskega Dečjega doma v Mariboru za dobo od 1. aprila 1933 do 31. marca 1934. Splošni dobavni pogoji in podrobna določila za posamezne vrste živil in potrebščin so interesantom na razpolago pri upravi splošne bolnice v Mariboru, proti plačilu stroškov za naložitev istih.

Priziv državnega pravdnika prinesel obsodbo. Lani smo natanko poročali o oprostitvi 70letnega posestnika Janeza Vogrinca iz Stanetinev. Starček je bil dne 13. septembra 1932 od mariborskega senata oproščen, ker je poletil ubil v spanju s sekuro svojega čisto podivjanega sina, 37letnega Janeza, ki je bil prava šiba božja in bog-nasvaruj za dom in okolico. Radi opro-

stitve se je pritožil državni pravdnik. Zagrebški stol sedmorice je zavrnil oprostitve ter prisodil staremu Vogrinu 1 leto robije za utemeljitvijo, da v času dejanja ni zanj obstojala neposredna življenjska nevarnost, ki opravičuje pred oblastjo uboj iz silobrana.

Tudi pobeg preko severne meje je bil brez uspeha. Po Mariboru je zagrešila več vlomov ter tatvin troperesne deteljica: Marija Vogrin, Vidovič ter avstrijski državljani Josip Fekonja, Vogrinovo in Vidoviča je spravila mariborska policija na varno, Fekonji se je posrečil pobeg v Avstrijo. V Gradcu ga je doletela na podlagi tiralice aretacija. Zaslišanje je dognalo, da sta začela z dobičkanosnimi vlemi Vogrinova in Fekonja že v Gradcu. Ko so jima postala tamkaj tla prevročna, sta se zatekla v Maribor, kjer sta stanovala in živela kot zakonski par, a sta vršila v resnici drzne in več tisočakov obsega-joče vlome. Fekonjo bo sodilo graško sodišče.

Zopet zagoneten zločin pri Slovenski Bistrici. 65letni prevžitkar Simon Žnidar iz Jelševca in njegova omožena hčerka sta se vračala domov iz Slov. Bistrice, kamor so ju bili klicali razni opravki. Ko sta bila iz mesta, je opazila hči, da jima sledi neznanec. Nadaljevala sta pot preko travnikov, železniške proge in prišla do potoka. Tukaj pa je bil tolovaj že prav blizu, pograbil je kamen in ga pognal starcu z vso močjo od zadej v glavo. Žnidar se je takoj zgrudil nezavesten, hčerka pa je hotela očetu pomagati, a jo je napadalec vrgel na tla, jo obdeloval s podkovanimi železi in jo skotal v po-

tok. Junaška ženska je dvakrat skobacala iz struge in še v tretje jo je hudo sunil v potok in nato odbrzel v smeri proti Laporju. Po odhodu neznanega lopova je spravila hčerka očeta k zavesti, ga odpeljala v bližnjo hišo, odkoder so ga na vozu spravili na njegov dom, kjer je pa umrl pred prihodom zdravnika. Sodno raztelesenje je dognalo, da je napadalec Žnidarju s kamnom razbil lobanjo in je bila smrt neizbežna. Orožniki pridno poizvedujejo za ubijalcem, ki nobene žrtve ni izropal, dasi sta imela oče in hčerka precej denarja pri sebi.

30letnico poroke. Dne 16. februarja so obhajali v Laporju pri Slov. Bistrici 4 pari 30letnico poroke, kar je vsakakor lep jubilej. So to sledeči ženini in neveste: N. in Ljudmila Bogatin iz Križnega vrha, Zenon in Helena Dvoršek iz Cigonice pri Slov. Bistrici, Alojz in Ema Kačičnik iz Dražje vasi pri Zičah ter Stefan in Marija Košič iz Kočnega pri Laporju. Sv. mašo je daroval vpokojeni dekan braslovski in bivši župnik v Laporju g. Martin Medved, ki je omenjene žene in neveste pred 30 leti tudi poročal. Vsi otroci in vnuki

kličemo jubilentom: Še na mnoga leta in da bi čakali še mnogo jubilejev!

Tečaj za kandidate mojsterskih izpitov priredi združenje mizarjev in strugarjev v Ptuj. Temu tečaju sledi še: tečaj za obrtno knjigovodstvo ter kalkulacijo, in tečaj za strokovno risanje in politiranje z najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Prijave sprejema (za prvi tečaj tudi iz drugih strok) in daje pojasnila načelstvo združenja mizarjev in strugarjev v Ptuj.

Napaden in izropan od dveh nezancev. 28letni delavec Ivan Čečelič z Vinskega vrha pri Trebnem na Kranjskem se je napotil dne 19. februarja v Radoho, da bi tamkaj dobil zaposlitev. Med potjo je zašel v spremstvo dveh Hrvatov, ki sta ga pobila do nezvesti in mu odvzela 450 Din. Čečelič se zdravi v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Z nožem v obraz. 22letni posestniški sin Jožef Hočevan iz Reber pri Žužembergu je šel vasovat v bližnjo Dečnjo vas. Tamkaj so ga zalotili fantje iz Pešče vasi in mu je eden hudo razrezal z nožem obraz.

Smrt otroka vsled opeklin. V Zgor. Zadobravi pri Devici Mariji v Polju na Kranjskem se je triletni Tonček Zajec tako obliil s kropom, da je podlegel hudim opeklinam.

Usodepolni sunek konjskega kopita. 21letni posestnikov sin Andrej Mulec iz Loža na Notrajskem se je vrnil od vojakov in gnal konja napajat. Žival je Andreja brcnila in mu nevarno zlomila levo nogo.

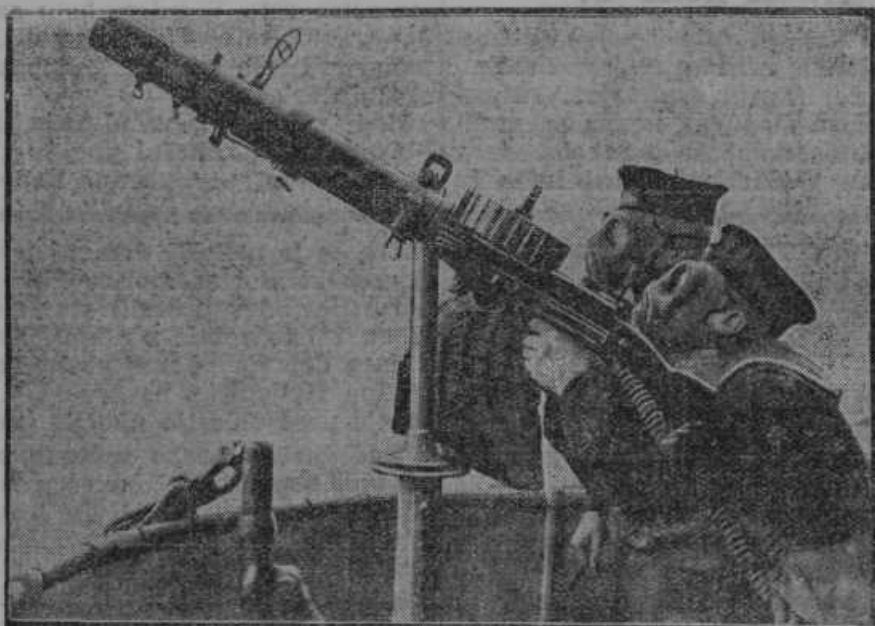
Umrli je na Bledu v četrtek, 23. februarja, v 82. letu svoje starosti g. Jakob Soklič, oče g. Sokliča, župnika pri Sv. Vidu pri Ptuj. Žalujočim, osobito zgladno delavcem g. župniku naše sožalje!

Največji možki v Jugoslaviji je neki trgovski pomočnik Hans Schlechter, ki je visok 2 metra 32 cm, kar znese skoro osem čevljev. Živi v Apatinu in je star šele 20 let ter bo najbrže še zrastel.

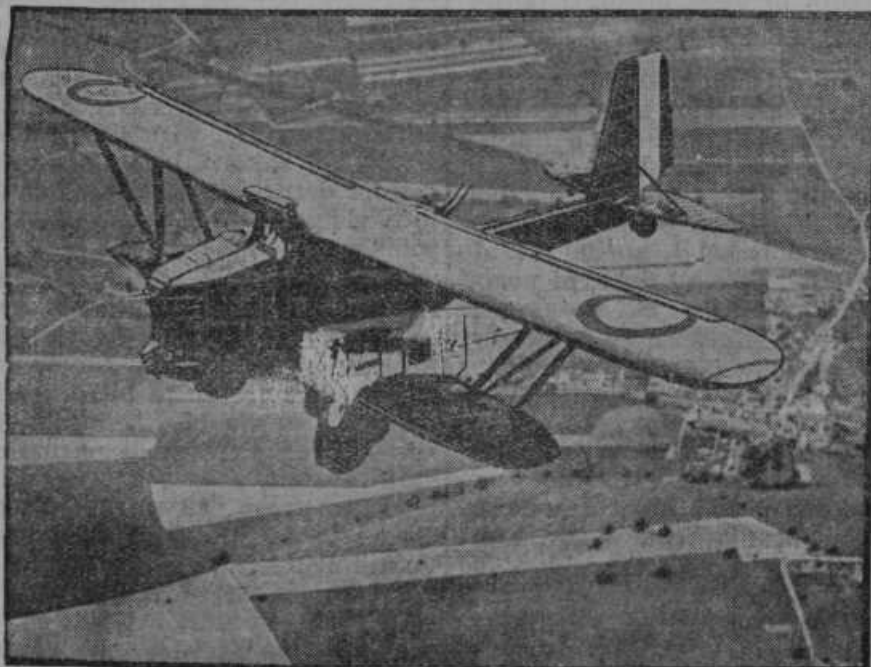
Oglasil se je iz Rusije Kvočka Radvan, ki je bil leta 1914 od Rusov vjet. Doma je iz Rakovice na Hrvatskem. Njegov nečak Nikolaj Pašič, orožniški kaplar v Dravogradu, je dobil zvezo z njim, in to po preteku 18 let, odkar je v vjetništvu. V prvih pismih opisuje razmere, v katerih živi v Rusiji. Črez dan dela v tovarni za čevlje, ponoči pa doma, da si kaj prisluži. Prosi, naj se ga usmili Rdeči križ ter mu pošlje koruze ali kaj sličnega, ker z družino nimajo kaj jesti. Nečak mu je sporočil, da bo vse storil, kar je potrebno za njegovo rešitev ter da je upanje, da se vrne v 6 mesecih. Nato mu je Kvočka odgovoril: Meni je 6 dni težko živeti, kaj še le 6 mesecev. Toliko denarja ima, da pride do meje, potem pa gre peš z ženo in 4 otroci. Guštanjski Rdeči križ se je za to zadevo zavzel.

— = —

Nova bogoslovnica. Na gostiji Ogrizek-Vodušek, župnija Slivnica pri Mariboru, so zložili svatje 120 Din za novo bogoslovnico. Blagim darovalcem iskreni Bog plačaj!

Kako bo v bodoči vojni.

Bombno letalo. — Desno: Zangara, napadalec na Roosevelta.

Angleški kralj proda Buckingham-palačo.

Dobičkanosnost majhnih izumiteljev.

Zveza izumiteljev med drugim beleži tudi to, kakšen dobiček donasajo izumi svojim duševnim očetom. Po zadnji statistiki, ki jo je objavila zveza, je razvideti, da veliki izumi v tem pogledu daleč zaostajajo za onimi, ki spadajo v vrsto vsakdanjih izumov. Uporabnost kakšnega izuma v praktičnem življenju odloča bolj nego vse drugo o njegovi donosnosti.

Tako je n. pr. izumitelj avtomatične fotografske priprave fotomaton, ki je danes vsaj v Evropi že malo prišel iz mode, zaslužil dosti več nego Edison

s svojim gramofonom. Velike prevratne iznajdbe, kakor električno žarnico, odločilne patente za letalsko stroko, Röntgenov aparat, ultramikroskop i. t. d. bi zaman iskali med dobro plačanimi izumi. Pač pa je donesla lasnica, ki je bila nekaj časa ameriški patent, svojemu izumitelju ogromne milijone, več nego kdaj kateremukoli drugemu izumitelju kakršenkoli drugi izum. Varnostna zaponka in avtomatični gumb na pritisk sta ustvarila istotako mogočne industrije in bogastva.

Navadni pločevinasti zatvor, kakršnega uporabljajo za steklenice za pivo, je izumil Američan Painter in industrija, ki jo je osnoval za izkoriščanje svojega izuma, je v 30 letih zasluži-

Fantje, ki pojdete k vojakom,

Kdo bo šel z vami?

Moj tovariš!

»Moj tovariš« je knjiga, ki jo naj vsak katoliški vojaški novinec vzame seboj! Stariši, namesto naukov, ki jih slišijo in pozabijo, dajte sinovom to knjižico s seboj. Knjižica stane 16 Din z rdečo in 20 Din z zlato obrezo. Vsakemu, ki naroči to knjigo za fanta-voja-ka, dodamo brezplačno še povest

:: „Vojaški novinec“ ::

Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

la čistih 175 milijonov dolarjev. Ena sama družba, ki ima dve tovarni za izdelovanje takšnih zatvorov, jih izdelala letno do 140 milijonov kosov, danes se uporabljajo tam seveda za zapiranje steklenic z nealkoholnimi pijačami.

Med Painterjevimi nameščenci je bil tudi znameniti Gillette, ki si je vtupil v glavo, da mora izumiti nekaj takšnega, kar bodo ljudje uporabljali vsak dan in mu bo prineslo bogastvo. Izumil je znani brivski aparat in klino, ki nosita njegovo ime. V enem samem letu mu je ta izum donesel več nego 10 milijonov dolarjev, imetje, ki si ga je pridobil, je znašalo dosti več nego 100 milijonov dolarjev.

Med tiste, ki so največ zaslužili, spada izumitelj gumastega podplata Humphrey O'Sullivan. Ta je po dobičku prekosil še Gillette in Painterja in klasične tehnike kakor Volta, Stephenson in celo Edison, ki se v tem oziru pred njim lahko skrijejo.

»Satan in Iškarijot« se čita povsod! Zahtevaj ponudbo pri Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Hitra pomoč.

Voznik Peter je bil s svojim konjcem in vozom ves dan na cesti. Deževalo je in bil je moker do kože. Dospel je do krčme, kjer je hotel ostati čez noč. Bilo je že pozno v jeseni in maloštevilni gostje so zasedli vse prostore okoli zakurjene peči, tako da ubogi Peter ni mogel do toplote, da bi si posušil mokro obleko. Čakal je in čakal, da bi mu kmetje dali kak prostorček pri peči, pa nihče se ni zanj zmenil; sedeti je moral na klopi pri oknu. To mu seveda ni bilo nič kaj po volji. Izmislil si je zvišjačo. Ko ga je krčmar vprašal, kaj želi jesti, je rekel: »Za se-

Pavel Keller:

8. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Med tem.

Kmalu po tem dogodku so tihotapci zopet začeli hoditi svoja pota. Nikoli tihotapec ne bo opustil svoje obrti, čeprav je večkrat zasačen. V krvi mu je. Mika ga opojna romantika te obrti. Kar je romantično, kar je zvezano z nevarnostjo, privlači mnogo bolj, ko pa zaslužek, ki si ga s trdom pridobiš. Tihotapec je kakor divji lovec, ki mu večkrat ni do divjačine, temveč le do veselja, ki mu ga da nevarnosti polni lov. — Medven je podpiral podjetje z denarjem. Nedavno je praznoval s svojimi zavezniki svoj petindvajsetletni tihotapski jubilej. Tihotapstvo ga je obogatil.

In vendar svojega življenja ni bil vesel. Izgube, kakor je bila nedavno ta, ga niso preveč

potrle; bile so pa po zaslugi črnega Jerneja, ki je bil čudovito previden in zvit, tudi prav redke. Bil je drug črv, ki je izpodjedal Medvenu življenje. —

V »zasebni pisarni« je sedel Medvenu nasproti mož, ki se je imenoval Jeras. Na prvi pogled zelo zopern človek. Majhen, vegast, kozav, z zlobno prežečimi očmi, gniliimi zobmi in s širokimi, škrbastimi usti.

»Jeras,« je rekel Medven razkačeno, »le priznaj, da si nas očrnil ti. Kako naj bi bili sicer prišli obmejni stražniki na tisti greben?«

Jeras se je ostudno zasmejal.

»Očrnil ali ne,« je rekel posmehljivo, »za spomin moraš nekaj imeti. Nedavno sem hotel od tebe 200 dinarjev, in koliko si mi dal ti? Malovrednih petdeset. Pa sem si mislil: Le počakaj, še kesal se boš! Sedaj pa imaš. Škodo ti privoščim.«

»Da si ničvreden človek, ni treba, da bi ti še pravil, Jeras, sam dobro veš.«

Jeras se je poravnano smejal.